

середньострокові пріоритетні напрями розвитку, до яких належать: освоєння нових технологій транспортування енергії, упровадження енергоефективних, ресурсозберезувальних технологій, освоєння альтернативних джерел енергії; освоєння нових технологій виробництва матеріалів, їх оброблення і з'єднання, створення індустрії наноматеріалів та нанотехнологій; технологічне оновлення і розвиток агропромислового комплексу; широке застосування технологій більш чистого виробництва й охорони навколишнього природного середовища; розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки [3].

Таким чином, в Україні прослідковується низький рівень інноваційно-інвестиційної активності підприємств, що зумовлено як недоліками державної політики у цій сфері, так і недостатніми фінансовими можливостями суб'єктів господарювання. Пріоритетними напрямками активізації інноваційно-інвестиційної діяльності вітчизняних підприємств мають стати вдосконалення механізмів державної регуляторної політики у цій сфері, а також перехід підприємств до принципово нової системи організації фінансово-господарської діяльності, безпосередньо пов'язаної із виробництвом інноваційного продукту.

Література

1. Ушеренко С. Інноваційно-інвестиційна діяльність українських підприємств: сучасний стан і пріоритети активізації / С. Ушеренко // Економічний часопис – XXI. – 2014. – № 7-8 (2). – С. 56-59.
2. Макроекономічні показники [Електронний ресурс] / Державний комітет статистики. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.
3. Деякі питання визначення середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності галузевого рівня на 2012-2016 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.05.2012 р. № 397 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>.

Яремків М. А., ст. гр. ФСГзм-11
Гуцал І. С., д.е.н., професор

ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ СТРУКТУРИ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ

З розвитком ринкових відносин в Україні все більша необхідність постає в дослідженні власного капіталу, що виник як закономірний результат трансформації приватної власності. Вихідним моментом у процесі наукового дослідження власного капіталу, на нашу думку, має бути формулювання поняття “власний капітал”. При формуванні власного капіталу акціонерні товариства мають переваги в порівнянні з іншими типами господарських утворень, які полягають у можливості збільшення власного капіталу шляхом емісії акцій, їх розміщення на ринку цінних паперів та відповідному залученні додаткових коштів, не знижуючи при цьому фінансової стійкості. Від того, як

буде формуватися власний капітал, його структура і механізм використання, залежатиме ефективність економічної системи держави в цілому.

Наявність достатнього розміру власного капіталу є необхідною умовою успішного функціонування акціонерного товариства незалежно від сфери діяльності, галузевої спрямованості тощо. Власний капітал є основним джерелом формування добробуту будь-якого товариства та головною рушійною силою його фінансово-господарської діяльності.

Практична потреба у впровадженні сучасного механізму формування, управління структурою власного капіталу та її оптимізації не підкріплена відповідними теоретичними дослідженнями, які охоплювали б весь комплекс питань управління ним в акціонерному товаристві з урахуванням сучасного стану економічного середовища. Різні аспекти формування власного капіталу та управління його структурою досліджуються в працях вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів. До найвідоміших учених, які здійснили вагомий внесок в дослідження даної проблеми, можна віднести: Л. Алексеєнко, І. Алексеєва, І. Бланка, Ф. Бутинця, Ю. Воробйова, М. Козоріза, В. Ковальова, Р. Костирко, С. Салигу, Р. Слав'юка та інших.

Аналіз економічної літератури свідчить про неоднозначність трактування поняття “власний капітал”. Погляди на власний капітал можна розділити на чотири групи: визначення власного капіталу як власності підприємства, як чисті активи підприємства, як суми внесеного і нагромадженого капіталу та як відображення прав акціонерів товариства.

У ході здійснення господарської діяльності в акціонерного товариства може виникати необхідність в збільшенні власного капіталу, яка забезпечується за рахунок зовнішніх та внутрішніх джерел. Зовнішні джерела формування власного капіталу формуються за межами підприємства, серед них основне місце займають кошти, що надходять від емісії акцій. Порівняно із зовнішніми джерелами фінансування власного капіталу, внутрішні джерела є більш дешевшим способом отримання додаткового капіталу. Серед внутрішніх джерел головне місце належить нерозподіленому прибутку.

Слід зазначити, що на зміни у власному капіталі впливають багато факторів, які виникають у процесі господарської діяльності господарюючого суб'єкта, таких, як: отримання прибутку за звітний період, розподіл прибутку, виправлення помилок і змін в обліковій політиці підприємства, переоцінка необоротних активів, внески учасників, вилучення капіталу та інші події, які безпосередньо призводять до збільшення або зменшення власного капіталу.

Використання зовнішніх та внутрішніх джерел формування власного капіталу акціонерних товариств в Україні має певні труднощі, а саме: недосконалість та нестабільність вітчизняного законодавства; недостовірність інформації у фінансовій звітності акціонерних товариств; слабкий розвиток фондового ринку та ринкової інфраструктури взагалі, які б вимагали від

останніх більш прозорої фінансово-господарської діяльності; відсутність ефективної та стабільної системи оподаткування доходів за акціями акціонерних товариств; низька інвестиційна привабливість українських підприємств та інші.

Удосконалення системи управління власним капіталом товариства є головним чинником структуризації власного капіталу та підвищення ефективності будь-якої господарської діяльності. Система управління власним капіталом акціонерного товариства включає підсистему, яка управляє (суб'єкт управління), і підсистему, якою управляють (об'єкт управління). Суб'єктом управління є працівники фінансових підрозділів акціонерних товариств, які, використовуючи сукупність методів та прийомів, забезпечують прийняття необхідних рішень щодо структуризації власного капіталу. Об'єктом управління власним капіталом виступає сукупність умов його формування та використання.

Для структуризації власного капіталу акціонерного товариства необхідним є одночасне застосування декілька критеріїв оптимізації структури власного капіталу. Доведено, що найбільш змістовною є оптимізація структури власного капіталу, в основу якої покладено ефект поєднання зростання рентабельності власного капіталу та мінімізації його середньозваженої вартості.

Література

1. Акціонерна модель економіки України / [Бондар І.К., Сологуб О.П., Жарікова Н.О., Савуляк І.М.]; під ред. І.К. Бондар. – К.: Видавничий дім “Корпорація”, 2005. – 346 с.
2. Грідчина М.В. Управління фінансами акціонерних товариств: навч. посіб. / М.В. Грідчина. – К.: А.С.К., 2012. – 384 с.
3. Лич В.М. Проблеми стимулювання розвитку трудового потенціалу корпоративного сектору економіки / В.М. Лич // Теорія і практика формування і розвитку корпоративного сектора економіки. – 2010. – С. 115-117.
4. Стеценко Б. Структура акціонерної власності та її вплив на дивідендну політику / Б. Стеценко // Цінні папери України. – 2013. – № 5 (145). – С. 10-11.